

Sygn. akt I ACa 124/17

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSA Tomasz Żelazowski
Sędziowie:	SSA Edyta Buczkowska-Żuk SSA Małgorzata Gawinek (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Beata Waclawik

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 1 grudnia 2017 roku w Szczecinie

sprawy ze skargi R. S.

przeciwko (...) Bankowi Spółce Akcyjnej w P.

o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010r, sygn. akt I ACa 421/10 z powództwa R. S. przeciwko (...) Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w P. (obecnie (...) Bank Spółka Akcyjna w P.)

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

postanawia:

1. odrzucić skargę,

2. zasądzić od skarżącego R. S. na rzecz (...) Banku Spółki Akcyjnej w P. kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem kosztów postępowania.

Edyta Buczkowska-Żuk Tomasz Żelazowski Małgorzata Gawinek

Sygn. akt I ACa 124/17

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 10 października 2016 r. (złożonym 12 października 2016 r.) w sprawie z powództwa R. S. przeciwko Z. S., (...) Bank Spółce Akcyjnej i K. C., o zwolnienie od egzekucji, prowadzonej przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, pod sygn., akt I C 1326/15 - R. S. wniósł m.in. o potraktowanie pisma z dnia 13 listopada 2015 oraz pisma z dnia 12 grudnia 2015 r. jako skargi powoda o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r. (sygn. akt I ACa 421/10), prowadzonego w pierwszej instancji pod sygnaturą I C 305/09 przez Sąd Okręgowy w Szczecinie, w której powód wnosi o:

- 1) wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r., sygn. akt I ACa 421/10 na podstawie art. 403 § 2 k.p.c. z powodu wykrycia środka dowodowego, który mógłby mieć wpływ na wynik sprawy, a który nie był znany stronie w chwili wyrokowania,
- 2) zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, ewentualnie o:
- 3) uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
- 4) zasądzenie na rzecz powoda kosztów procesu według norm przepisanych,
- 5) nieobciążanie powoda kosztami procesowymi na podstawie art. 102 k.p.c.,
- 6) dopuszczenie dowodu z przesłuchania świadka Z. S. na okoliczność podrobienia podpisu na umowie kredytowej nr (...) oraz na okoliczności zawarcia niniejszej umowy, a także na okoliczność chwili powzięcia przez powoda informacji o podrobieniu jego podpisu na umowie kredytowej nr (...),
- 7) dopuszczenie dowodu z przesłuchania powoda jako strony,
- 8) z ostrożności procesowej w przypadku wątpliwości, co do prawdziwości twierdzeń świadka Z. S. w kwestii podrobienia podpisu powoda -dopuszczenie dowodu z opinii biegłego grafologa na okoliczność podrobienia podpisu powoda na umowie kredytowej nr (...),
- 9) zobowiązanie przez Sąd strony pozwanej (...) Bank Spółka Akcyjna do przedłożenia do akt sprawy oryginału umowy kredytowej nr (...),
- 10) dopuszczenie dowodów z dokumentów przedłożonych dotychczas przez powoda.

5. Ponadto, skarżący zaskarżył prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r., o sygn. akt I ACa 421/10 na podstawie art. 401¹ k.p.c. i wniósł o:

- 1) wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r. w sprawie I ACa 421/10,
- 2) zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa i pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, ewentualnie o
- 3) uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania,
- 4) zasądzenie od pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych,
- 5) nieobciążanie powoda kosztami procesu zgodnie z art. 102 k.p.c.

W uzasadnieniu skarżący wskazał, w szczególności że powód jako osoba niewykształcona i nieposiadająca wiedzy profesjonalnej, nie był w stanie we właściwy sposób sprecyzować swojego żądania zawartego w pozwie. Powód wskazał, iż jego wolą było wznowienie prawomocnie zakończonego postępowania toczącego się pod sygnaturą I C 305/09 w pierwszej instancji i sygnaturą I ACa 421/10 w drugiej instancji. Skarżący zauważył, że w piśmie z dnia 12 grudnia 2015 r, jako podstawę swojego żądania przywołał art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. to jest podstawę do wznowienia postępowania, polegającą na tym, iż wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym. Dodał, że z informacji udzielonej pełnomocnikowi przez powoda (pełnomocnik stwierdził przy tym, że nie ma możliwości wglądu do sprawy, której dotyczy skarga, gdyż nie reprezentował powoda w skarżonym postępowaniu) wynika jednak, iż powód powoływał się na okoliczność podrobienia podpisu powoda na umowie kredytowej nr (...) z 1992 r. w skarżonym postępowaniu, w związku z czym w należało zinterpretować podstawę prawną składanej skargi jako zawartej w art. 403 § 2 k.p.c. Przytoczona podstawa

dotyczy wykrycia okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Zauważył, że w uprzednich pismach procesowych powód podniósł, iż otrzymał od Z. S. poświadczenie notarialne z dnia 13 listopada 2015 r. z treści którego wynika, iż podpis na oświadczeniu z dnia 25 czerwca 2015 r. został złożony przez Z. S.. Zaś w treści oświadczenia Z. S. przyznaje, iż w umowie kredytowej z dnia 3 czerwca 1992 r. złożył za powoda i bez jego wiedzy, podpis jako kredytobiorca. Jako dowód na powyższą okoliczność powód wskazał na poświadczenie notarialne z dnia 13 listopada 2015 r., które ma się znajdować w aktach sprawy. Skarżący zaznaczył, że z chwilą otrzymania powyższego dokumentu, wystosował pozew błędnie zatytułowany jako „pозew o zwolnienie z egzekucji”, który następnie złożył w Sądzie Okręgowym 16 listopada 2015 r., zachowując tym samym termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania zgodnie z art. 407 § 1.

W dalszej kolejności skarżący podał, że wejście powoda w posiadanie nowego dowodu w sprawie w postaci oświadczenia Z. S. z podpisem notarialnie poświadczonym, ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w której powód wnosil o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego. Okoliczność ta potwierdza stanowisko powoda, iż podpis na umowie kredytowej na podstawie, której pozwany bank wydał bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 18 lutego 1999 r. nie należy do powoda, a został podrobiony przez Z. S.. W konsekwencji czego należy uznać, iż do zawarcia umowy kredytowej nie doszło. Zdaniem skarżącego, powyższa okoliczność dostatecznie wskazuje, iż po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie I ACa 421/10 został ujawniony środek dowodowy, który mógłby mieć wpływ na jej wynik (poprzez dokonanie przez Sąd odmiennej oceny zebranego materiału dowodowego w sprawie), a powód nie mógł skorzystać z niego w poprzednim postępowaniu gdyż w jego posiadanie powód wszedł w dniu 13 listopada 2015 r.

Niezależnie od powyższego, skarżący jako podstawę wniosku zawartego w punkcie 5 petitum pisma, przywołał art. 401¹ k.p.c. W uzasadnieniu przywołanej podstawy prawnej skargi o wznowienie postępowania wskazał, iż w dniu 14 kwietnia 2015 r. w sprawie P 45/12 Trybunał Konstytucyjny wydał wyrok, w którym uznał za niekonstytucyjne, jako sprzeczne z zasadą równości wobec prawa, przepisy art. 96 ust. 1 i 97 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe. Skarżący dodał, że przepisy te stanowią podstawę wydania przez bank bankowego tytułu egzekucyjnego, który po zaopatrzeniu przez sąd w klauzulę wykonalności stanowił tytuł wykonawczy. W ocenie skarżącego, bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 16 lutego 1999 r., wydany na podstawie art. 97 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, tj. przepisu uznanego przez Trybunał Konstytucyjny za sprzeczny z ustawą zasadniczą, jako sprzeczny z Konstytucją nie powinien zostać wydany, a tym bardziej nie powinien się ostać jako tytuł wykonawczy. Pozostawienie w obiegu prawnym tegoż tytułu miało wpływ na wydane przez Sąd orzeczenie kończące postępowanie przeciwegzekucyjne, co zdaniem strony było niezgodne i czyni zasadnym żądanie wznowienia postępowania przeciwegzekucyjnego.

Pozwany Bank – po zmianie nazwy (...) Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w P., wniósł o oddalenie skargi w całości oraz zasądzenie od powoda za rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Skarga R. S. jako niedopuszczalna, wniesiona po upływie przepisanej terminu oraz nieoparta na ustawowej podstawie podlegała odrzuceniu.

Zgodnie z treścią przepisu art. 410 § 1 k.p.c. - sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Jeśli chodzi o termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania, to materię tę regulują art. 407 § 1 i 2 k.p.c. oraz art. 408 k.p.c. Art. 407 § 1 k.p.c. stanowi, że skargę o wznowienie wnosi się w terminie trzymiesięcznym, termin ten liczy się od dnia, w którym strona dowiedziała się o podstawie wznowienia, a gdy podstawą jest pozbawienie możliwości działania lub brak należytej reprezentacji – od dnia, w którym o wyroku dowiedziała się strona, jej organ lub jej przedstawiciel ustawowy (§ 1). Stosownie natomiast do treści art. 408 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do dnia 14 lutego 2017 r., po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku nie można żądać wznowienia, z wyjątkiem wypadku, gdy strona była pozbawiona możliwości działania lub nie była należycie reprezentowana. Wobec powyższego,

należało uznać, że wniesiona przez powoda po upływie 5 lat od uprawomocnienia się wyroku skarga o wznowienie postępowania, w myśl przepisu art. 408 k.p.c. jest niedopuszczalna. Postępowanie o sygn. akt I ACa 421/10, którego wznowienia domaga się skarżący, zostało zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r., a skarga o wznowienie postępowania w niniejszej sprawie została wniesiona pismem z dnia 10 października 2016 r. (k. 1), czyli po upływie w.w. pięcioletniego terminu.

Nieuzasadnione okazały się przy tym żądania skarżącego, w których postulował o potraktowanie jako skargi o wznowienie postępowania pismo powoda z dnia 13 listopada 2015 r., zatytułowane jako „pozew o zwolnienie z egzekucji” (k.18) lub „pismo procesowe” z dnia 12 grudnia 2015 r. (k. 26). Brak jest obiektywnych argumentów, aby przyjąć takie stanowisko. Należy zauważyć, że sam skarżący, reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, nie wyjaśnia w konstruktywny sposób, które z pism należy traktować jako skargę o wznowienie postępowania. W odniesieniu do pisma z dnia 13 listopada 2015 r. wskazuje, że „wystosował pozew błędnie zatytułowany jako „pozew o zwolnienie z egzekucji”, który następnie złożył w Sądzie Okręgowym w dniu 16 listopada 2015 r., zachowując tym samym termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania zgodnie z art. 407 § 1. Skarżący wskazał również, że w piśmie z dnia 12 grudnia 2015 r, jako podstawę swojego żądania przywołał art. 403 § 1 pkt 1 k.p.c. to jest podstawę do wznowienia postępowania, polegającą na tym, iż wyrok został oparty na dokumencie podrobionym lub przerobionym albo na skazującym wyroku karnym, następnie uchylonym.

Należy jednak podkreślić, że zarówno wspomniany „pozew” z dnia 13 listopada 2015 r. jak i „pismo procesowe” z dnia 12 grudnia 2015 r. odnosiły się jedynie do postępowań o sygn. akt I Co 305/09 (prawdopodobnie chodziło o I C 305/09) i KM 2828/05. Skarżący wyraźnie wnosił np. o „unieważnienie umowy kredytowej” czy „pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego”. Nie postulował natomiast o wznowienie postępowania. Co istotne, w treści powyższych pism nie wymienił nawet postępowania o sygn. akt I ACa 421/10, którego wznowienia obecnie się domaga, a które zostało zakończone prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r. Tymczasem, stosownie do treści art. 409 k.p.c., skarga o wznowienie powinna czynić zadość warunkom pozwu oraz zawierać oznaczenie zaskarżonego orzeczenia, podstawę wznowienia i jej uzasadnienie, okoliczności stwierdzające zachowanie terminu do wniesienia skargi oraz wnioski o uchylenie lub zmianę zaskarżonego orzeczenia. Takich elementów w.w. pisma powoda jednak nie zawierały. Podkreślenia wymaga, że w sprawie I C 1326/15 poza Bankiem, który był stroną w sprawie I ACa 421/10, pozywa nadto dwie inne osoby. Zwrócić też trzeba uwagę, że w końcowej treści pisma z dnia 13 listopada 2015 r. powód wskazywał, że „w tej sprawie w dniu 20 czerwca 2015 r. złożył skargę o wznowienie sprawy I Co 305/09 stosownie do art. 399 § 1 k.p.c. z powodu ujawnienia nowego dowodu w sprawie” (k. 20). Należało przy tym jednak zauważyć, że również z treści pisma z tej daty, znajdującego się w aktach sprawy (k. 410), nie sposób wywieść wniosku, że stanowi ono skargę o wznowienie postępowania. Takiej okoliczności nie podnosi nawet skarżący obecnie, co odpowiada też treści udzielonego przez skarżącego pełnomocnictwa, odnośnie daty pisma stanowiącego skargę o wznowienie postępowania (k.56).

Niezależnie od powyższego, należy wskazać, że przedmiotowa skarga nie została oparta na ustawowej podstawie.

Wznowienie postępowania umożliwia zgodnie z art. 399 § 1 k.p.c. ponowne rozpoznanie sprawy zakończonej prawomocnym orzeczeniem. Skarga ta stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, co przejawia się między innymi w tym, że możliwość wniesienia skargi o wznowienie postępowania jest dopuszczalna jedynie w stosunku do ściśle określonych orzeczeń, w oparciu o ograniczone ustawowo podstawy (są one wyraźnie i wyczerpująco wyliczone w art. 401, 401¹ i 403 k.p.c.)

Przedmiotem badania sądu na podstawie przepisu art. 410 § 1 k.p.c. jest stwierdzenie istnienia jednej z ustawowych podstaw wznowienia. Zgodnie zaś z ugruntowaną w judykaturze linią orzecznictwa, samo przytoczenie podstawy wznowienia postępowania w sposób odpowiadający przepisom art. 401 – 403 k.p.c. nie oznacza, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli z uzasadnienia wynika, że w istocie taka podstawa wznowienia nie zachodzi. Sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401-404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga, jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia, podlega odrzuceniu (vide: postanowienia

Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2011 r., III CO 5/11, OSNC 2012, Nr 2, poz. 21, z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/2005, OSNP 2006/3-4/48; z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/2005, Biuletyn Sądu Najwyższego 2005/9; z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99, OSNAPiUS 2001/4/133). Podkreśla się przy tym, że odrzucenie skargi o wznowienie postępowania dlatego, że już z samego jej uzasadnienia wynika, iż przytoczona podstawa wznowienia nie występuje, jest możliwe tylko wtedy, gdy nie zachodzą w tym względzie żadne wątpliwości (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 6 czerwca 2012 r., IV CZ 38/12, nie publ., z dnia 20 czerwca 2015 r., II CZ 93/14, nie publ.). Nawet więc dokonując oceny ewentualnego istnienia podstawy skargi w ramach art. 410 § 1 k.p.c. - trzeba tę ocenę ograniczyć do sytuacji niebudzących wątpliwości w świetle uzasadnienia skargi o wznowienie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2017 r., I CZ 36/17, LEX nr 2269109).

Należy przy tym wskazać, że skarżący R. S. podstawy wznowienia postępowania zakończonych wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 22 grudnia 2010 r., sygn. akt I ACa 421/10, upatrywał w treści art. 403 § 2 k.p.c..

Zgodnie ze wskazanym przepisem można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Skarżący sprecyzował przy tym w skardze, że podstawy wznowienia postępowania upatruje w wejściu powoda w posiadanie nowego dowodu w sprawie w postaci oświadczenia Z. S. z podpisem notarialnie poświadczonym, który ma istotny wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, w której powód wnosił o pozbawienie wykonalności bankowego tytułu wykonawczego. Zdaniem skarżącego, okoliczność ta potwierdza stanowisko powoda, iż podpis na umowie kredytowej na podstawie, której pozwany bank wydał bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 18 lutego 1999 r. nie należy do powoda, a został podrobiony przez Z. S.. W konsekwencji czego należy uznać, iż do zawarcia umowy kredytowej nie doszło. Zdaniem skarżącego, powyższa okoliczność dostatecznie wskazuje, iż po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie I ACa 421/10 został ujawniony środek dowodowy, który mógłby mieć wpływ na jej wynik (poprzez dokonanie przez Sąd odmiennej oceny zebranego materiału dowodowego w sprawie), a powód nie mógł skorzystać z niego w poprzednim postępowaniu gdyż w jego posiadanie powód wszedł w dniu 13 listopada 2015 r. Skarżący powołał się na wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 grudnia 1970 r. (sygn. akt III CRN 327/70)

Powyższa argumentacja nie mogła jednak podlegać skutecznej kwalifikacji prawnej i przynieść oczekiwanego przez skarżącego skutku w postaci wznowienia postępowania. W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym podstawą wznowienia nie może być środek dowodowy, który powstał dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia wydanego w postępowaniu, którego dotyczy skarga o wznowienie (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68- zasada prawna, OSNC 1969, nr 12, poz. 208 i postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, z dnia 14 lutego 2007 r., II CZ 120/06, oraz z dnia 30 maja 2007 r., I CZ 40/07). Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w wyżej powołanej uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 21 lutego 1969 r., III PZP 63/68, już na podstawie przepisu art. 403 § 2 k.p.c. rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej Kodeks postępowania cywilnego z dnia 29 listopada 1930 r. (Dz.U. Nr 43, poz. 394 ze zm.) zagadnienie, czy można żądać wznowienia postępowania, jeżeli środek dowodowy powstał dopiero po uprawomocnieniu się wyroku, rozstrzygano w sensie negatywnym. W rozumieniu bowiem tego przepisu okolicznościami faktycznymi i środkami dowodowymi, z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu, były jedynie takie okoliczności i środki, mające istotny wpływ na wynik sprawy, jakie istniały już przed uprawomocnieniem się wyroku wydanego w postępowaniu, którego dotyczyła skarga o wznowienie postępowania. Pogląd ten znalazł wyraz między innymi w orzeczeniu z dnia 11 lipca 1959 r. III CO 13/59 (OSN 1960, poz. 82), w którym Sąd Najwyższy stwierdził, że podstawą wznowienia postępowania z mocy art. 403 § 2 może być wykrycie tylko takiej nowej okoliczności faktycznej, która nie mogła być przez stronę przytoczona przed wydaniem wyroku, ale która już wówczas istniała. Jak słusznie zauważył Sąd Najwyższy, wznowienie postępowania z przyczyn restytucyjnych zmierza do umożliwienia ponownego postępowania ze względu na to, że prawomocny wyrok jest niesłuszny z punktu widzenia materiału faktycznego i dowodowego, który istniał już w poprzednim postępowaniu w chwili zamknięcia rozprawy.

W tym kontekście należy również zwrócić uwagę, że twierdzenia skarżącego jakoby podpis na umowie nie pochodził z ręki powoda było przez niego wysuwane już w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie o

sygn. akt I C 305/09 (co zostało przyznane w samej skardze) i zostały wyczerpująco omówione w uzasadnieniu wyroku tegoż Sądu. Sąd ten wskazał w uzasadnieniu wyroku z dnia 20 stycznia 2010 roku, iż powód miał możliwość poddania ekspertyzie biegłego złożony na umowie podpis, o co jednak wyraźnie nie wnosił. Nadto, co istotne, na rozprawie w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w Szczecinie w sprawie o sygn. akt I C 305/09 w dniu 13 stycznia 2010 roku powód był reprezentowany przez pełnomocnika w osobie Z. S., który wyraźnie oświadczył w imieniu powoda, że nie chce poddawać weryfikacji podpisu na umowie kredytowej. Należało przy tym również uwzględnić treść oświadczenia z dnia 25 czerwca 2015 r. (k. 23), w którym Z. S. przyznał, że powiadomił swojego syna o zaciągnięciu kredytu z dnia 3 czerwca 1992 r. kilka lat po zaistniałym fakcie, czyli najpóźniej w 2002 r. Skarżący miał zatem świadomość o okolicznościach dotyczących podrobienia podpisu pod przedmiotową umowę.

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że złożenie oświadczenia przez Z. S. w dniu 25 czerwca 2015 roku nie stanowi „wykrycia” przez powoda środka dowodowego i nie może stanowić podstawy wznowienia. Okoliczność stwierdzona środkiem dowodowym nie ma przymiotu nowości, była znana stronie i jej pełnomocnikowi w czasie, gdy toczyło się postępowanie. Strona mogła z niego skorzystać w poprzednim postępowaniu, tym bardziej, że powód w poprzednim postępowaniu był reprezentowany przez swojego ojca Z. S.. Okoliczności i dowody później wykryte, to okoliczności w ogóle nieznanne stronie w poprzednim postępowaniu i niemożliwe do ujawnienia przez nią przed jego zakończeniem. Należy przyjąć, że chodzi tu o obiektywną niemożność ujawnienia ich w poprzednim postępowaniu, zatem nie o sytuację, gdy strona miała możliwość przeprowadzenia przed zakończeniem sprawy okoliczności lub dowodów, które wskazuje dopiero w skardze o wznowienie postępowania (post. Sądu Najwyższego z 28.10.2008 r., I PZ 21/08). Nie może zatem być mowy o wykryciu nowego środka dowodowego w sytuacji, w której Z. S. sporządza pismo zawierające oświadczenie o okolicznościach znanych wcześniej zarówno powodowi jak i Z. S. i czyni to wyłącznie na potrzeby niniejszego postępowania.

Na marginesie dodać należy, że oświadczenie Z. S. o zbliżonej treści, z tym że datowane na 7 października 2009, również z podpisem notarialnie poświadczonym powód złożył wraz z pismem procesowym z 9 października 2009, w sprawie I C 305/09, jeszcze przed wydaniem wyroku w tamtym postępowaniu przez Sąd pierwszej instancji. Podkreślenia przy tym wymaga, że twierdzenia powoda jakoby „nie miał możliwości obrony swoich praw i podniesienia zarzutu iż bank nie ma roszczenia w stosunku do powoda” są niezrozumiałe. Tym bardziej, że powód dalej wskazuje, że „mógł on jedynie skorzystać ze środków obrony (...) jakim jest między innymi powództwo przeciwegzekucyjne”. Powód miał możliwość obrony swoich praw. Wytoczył między innymi powództwo opozycyjne z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. umożliwiające dłużnikowi merytoryczną obronę przed egzekucją opartą na zaprzeczeniu zdarzeniom stanowiącym podstawę nadania klauzuli wykonalności. W powództwie tym mógł podnieść wszelkie zarzuty materialnoprawne dotyczące wiarygodności wskazanej w bankowym tytule egzekucyjnym, zwłaszcza nieistnienia roszczenia banku, istnienia roszczenia w mniejszej wysokości czy braku wymagalności roszczenia. Powództwo opozycyjne powoda zostało jednak prawomocnie oddalone.

Reasumując, Sąd Apelacyjny doszedł do przekonania, że skarga została wniesiona z uchybieniem również trzymiesięcznego terminu od momentu dowiedzenia się o wskazywanej podstawie wznowienia (art. 407 § 1 kpc), pomijając kwestię, że wszystkie wskazane przez powoda okoliczności dla uzasadnienia skargi o wznowienie postępowania zakończonych wyrokiem tutejszego Sądu z dnia 22 grudnia 2010 r., nie wpisują się w ustawowe podstawy wznowienia postępowania.

Dodać też trzeba, że bezzasadne są również twierdzenia skarżącego o braku możliwości kontynuowania egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności wobec wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 14 kwietnia 2015 r. w sprawie P45 /12. Zgodnie z art. 11 ust 3 Ustawy o zmianie ustawy - Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw z dnia 25 września 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1854) bankowy tytuł egzekucyjny, któremu nadano klauzulę wykonalności na podstawie przepisów dotychczasowych, zachowuje moc tytułu wykonawczego także po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy. Przywołana wyżej regulacja, stanowiąca uwzględnienie stanowiska Trybunału Konstytucyjnego przedstawionego w uzasadnieniu orzeczenia z 14 kwietnia 2015 r. w sprawie P45 /12, wyklucza też zaistnienie w tej sprawie podstawy z art.401¹ kpc.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Apelacyjny odrzucił skargę R. S. na podstawie art. 410 § 1 k.p.c..

Podstawę prawną orzeczenia o kosztach postępowania stanowiły przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt. 7 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Edyta Buczkowska-Żuk Tomasz Żelazowski Małgorzata Gawinek